

AYAM SEBAGAI RUJUKAN MAKNA INKUISITIF BERHATI-HATI, SIA-SIA DAN KHIANAT DALAM PERIBAHASA MELAYU

CHICKEN AS INQUISITIVE MEANING REFERENCE FOR CAREFULNESS, USELESSNESS AND BETRAYAL IN MALAY PROVERBS

Muhammad Zaid Daud^{1*} and Mary Fatimah Subet²

¹Centre for Language Learning, Universiti Teknikal Malaysia Melaka, Melaka, MALAYSIA

²Faculty of Language and Communication, Universiti Malaysia Sarawak, Sarawak, MALAYSIA

*Corresponding author: zaid.daud@utem.edu.my

To cite this article: Muhammad Zaid Daud and Mary Fatimah Subet. 2022. Ayam sebagai rujukan makna inkuisitif berhati-hati, sia-sia dan khianat dalam peribahasa Melayu. *Kajian Malaysia* 40(1): 179–213. <https://doi.org/10.21315/km2022.40.1.9>

To link to this article: <https://doi.org/10.21315/km2022.40.1.9>

ABSTRACT

Malay proverbs which are sourced from chicken, are 90 in total. Various references of chicken have been created by the Malays to mirror the behaviours and actions of human beings implicitly. Each of the references can provide lessons, advices and reprimands in a gentle manner and can still be used up to today. The attributes of “careful”, “useless” and “betrayal” are among these references. In order to analyse the data of these proverbs, the research will use the Inquisitive Semantics Approach, besides the application of bridging cross reference (BCR) based on the corpus data obtained from Pangkalan Korpus Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) and Malay Concordance Project (MCP). Therefore, as the objective of this study, the researchers will explore the reasons why the Malay community choose the imagery of chicken. Each of these references will benefit the authentic data which are related to the cognition, culture and intellect of the Malay community in itself. This research employs fully qualitative approaches through documentary analysis that involves the Malay proverb data which have been recorded beforehand. The findings of these proverbs data are collected from Kamus Peribahasa Melayu Edisi Kelima, Kamus Istimewa Peribahasa Melayu Edisi Kedua and Kamus Peribahasa

Melayu using the purposive sampling method. In conclusion, this study finds that the inquisitive semantics approach is capable of uncovering the Malay proverbs' meanings which are not confined only to literal and cognitive understandings but reflect also the height of intellect and philosophy of the Malays themselves.

Keywords: inquisitive semantic, bridging cross reference (BCR), Malay mind, Malay proverb, animal, chicken

ABSTRAK

Keseluruhannya, peribahasa Melayu bersumberkan ayam adalah sebanyak 90 ungkapan. Pelbagai rujukan sifat ayam telah dijelmakan oleh masyarakat Melayu pada zaman dahulu bagi mencerminkan sikap atau kelakuan manusia secara implisit. Setiap rujukan ini mampu memberikan pengajaran, nasihat dan teguran secara halus dalam kehidupan manusia dan dapat diguna pakai sehingga kini. Antara rujukan tersebut seperti sifat “berhati-hati”, “sia-sia” dan “khianat”. Bagi menganalisis data peribahasa ini, pengkaji akan mengaplikasikan pendekatan semantik inkuisitif di samping mengaplikasikan pendekatan rangka rujuk silang (RRS) berpandukan data korpus yang diperoleh daripada Pangkalan Korpus Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) serta Malay Concordance Project (MCP). Sebagai objektif kajian, pengkaji akan meneroka sebab pemilihan imej perlambangan ayam sebagai rujukan berhati-hati, sia-sia dan khianat dalam kalangan masyarakat Melayu pada zaman dahulu. Setiap rujukan ini akan memanfaatkan data autentik yang dikaitkan dengan semantik dan konteks, kognitif, budaya dan akal budi (keintelektualan) masyarakat Melayu itu sendiri. Kajian ini adalah berbentuk kualitatif sepenuhnya melalui analisis dokumen iaitu peribahasa Melayu yang telah dibukukan. Dapatan data peribahasa ini diperoleh daripada Kamus Peribahasa Melayu Edisi Kelima, Kamus Istimewa Peribahasa Melayu Edisi Kedua serta Kamus Peribahasa Melayu berdasarkan pensampelan bertujuan. Hasil kajian mendapati bahawa pendekatan semantik inkuisitif mampu merungkai penciptaan peribahasa Melayu bersumberkan ayam secara lebih berwibawa. Hal ini dikatakan demikian kerana penerokaan makna peribahasa ini tidak hanya terhadap makna harfiah dan kognitifnya sahaja tetapi, mampu mencungkil ketinggian falsafah dan akal budi Melayu itu sendiri.

Kata kunci: semantik inkuisitif, rangka rujuk silang, akal budi Melayu, peribahasa Melayu, haiwan, ayam